

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A MAGY. KIR. DOHÁNY-NAGYÁRUSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek,
— — valamint a kéziratok küldendők. — —

TARTALOM: A kisárusok szervezése. A magyar dohánynagyárusok Országos szövetsége. Vegyes hírek. A közönség köréből.

A kisárusok szervezése.

Szerveztessék külön foglalkozási ággá a dohánytermékeknek kicsinyben való elárusítása, vagy pedig maradjon meg annak, a mi ma a dohánygyártmány: mellékcikk?

E kérdéssel mi régóta foglalkozunk; de a magy. kir. dohányjüvedék administratív vezetősége szintén érdeklődött e kérdés iránt.

Világos, hogy 100 millió korona értékű dohány, szivar és szivarka elárusítás nem törtenhetik csak mellékesen — amugy félvállról — hanem ellenkezőleg az ezzel foglalkozó közvetítő kereskedelmet fejleszteni kell és virágzóvá kell tenni. Nézzünk csak körül: alig találunk fogyasztási cikket; mely akkora keresletnek örvendene mint a dohánygyártmányok. Mindezt elfelejtik, mert elhomályosul e külön kereskedelmi ág, ha a dohányjüvedék mint nagy egész tekintetik. Ez a nagy szervezet szinte eltakarja azt a kereskedelmet, mely ma már a maga nagy jelentőségében kikivánkozik a homályból, — mert hisz az egy külön önálló nagy szerves egész.

Igenis van, létezik dohánykiskereskedelem, csak hogy ezt nem nézik annak. Vannak u. n. „dohánytőzsdéink“, melyek létalapja nem célszerűség, — hanem körülmények, humanizmus, protekció. Nélkülözzük a gyáros ama tevékenységét hogy ép eladási szervei által csináljon reklámot áruinak. Másrészt az elárusítók sem használják ki a tulajdonképeni célzatot. Utóbbi nem veszi tekintetbe azt, bir-e elegendő tőkével, vagy nem, megfelelő-e helyi-

sége, vagy sem. És ha az egyik kérdésre nem mel kénytelen felelni — hát akkor nem szabadna efféle üzletet alapítania.

Sajnos, hogy a vélemények nálunk is, a Lajthán tul is oly degeneráltak e tekintetben, hogy ki vagyunk annak is téve, hogy im kifejtett nézetünkért kinevetnek. Itt is, ott is (nálunk s Austriában) t. i. már ab ovo határt szabnak az esetleges, reménybeli jüvedelemnek. Szól az orákulum: ime itt az üzlet, körülbelül ennyi és ennyi jüvedelmed „lesz.“

Ennél „több“ nem létezik, de „kevesebb“ bőven! képtelenség az, hogy a kisárus csak annyit kereshet, amennyi előzőleg „hivatalos puhatolódzás és eljárás“ után megállapittatik. Ha a praeliminálnál magasabb jüvedelem „puhatoltatik ki,“ akkor, uccu neki! rögtön küldenek a szerencsétlen kisárus nyakára egy konkurrenst. Ugyan hogyan fejlődjék ily körülmények közt a kiskereskedelem? Ugyan álljon elő az az élő ember, a ki ily körülmények közt nagyobb tőkét fektetne be üzletébe? Vagy mutassa magát az a férfiú, ki hivatás-szerűen foglalkozik dohánykiskereskedelemmel.

Oly mélyreható anomáliák ezek, hogy egyenesen megakadályozzák a dohányegyed-áruság jüvedelmének azt a rohamos emelkedését, melyet az máskülömben természetszerűleg felmutatna. Kereskedőnek készülni kell — csak dohánykereskedőnek nem? téves ez az álláspont; azt a kereskedelmi képzettséget, mely minden kereskedelmi tevékenység előfeltétele, el kell sajátítania annak is, a ki dohány-árus akar lenni, hogy az után azt a kereske-

delmi szellemet, élelmességet, széleslátkört, mely a jó kereskedő jellemvonása, bevihesse e kereskedelmi ágba is.

Ez előfeltételek hiánya, persze, a fővárosban kevésbé lép előtérbe, mint a vidéken. De biz itt is jó kétharmada a dohánykiskereskedőknek hiján van e feltételeknek.

Az lenne a helyes eljárás, ha a külföld példáját követve, a magyar dohánygyedárúság is kursusokat rendezne azok számára, kik dohánygyártmányok kicsinyben való eladására készülnek. Mintául szolgálhatnak amaz államok, ilynemű intézményei, melyek kipróbálják és hol a dohánygyedárúság behozatott.

Előrelátható, hogy eljön annak az ideje, hogy minden állam behozza a dohánygyedárúságot és ekkor az az állam fogja jobban fokozhatni bevételeit e téren, mely helyesebb alapokora tudja fektetni az intézményt, melynek egyik sarkpontja a dohánykiskereskedelem.

A mi dohánygyedárúságunk fiatal aránylag és mégis oly bámulatos fejlődést mutat, különösen ipari téren, hogy általános előismerést, köztiszteletet érdemel.

A mi általunk e helytt említett tekintetben semmi sem történt azonban eddig a dohánygyedárúság érdekében.

A „trafik“ osztály jól teszi, ha megsziveli az itt mondottakat; ha nem jár el ily értelemben, hiábavaló a dohányjövedék minden törekvése és jó szándéka, mely odakonkludál, hogy az a bámulatos szervezet, melyet magyar dohánygyedárúságnak hinak, fejlődjék és tökéletesedjék.

A Magyar Dohánynagyárusok Országos Szövetsége.

Igazgatósági ülés. A szövetség 1905. évi február 18-án Igazgatósági ülést tart.

Uj tag. Felvételre jelentkezett: Barna Lajos (Pankota.)

Igen tisztelt olvasóinknak!

Tudomásukra hozzuk igen tisztelt olvasóinknak, hogy lapunk részben az elkésve érkező hivatalos jelentések, részben szövetségi ügyek miatt néha csak 1—2 napi késéssel jelenhetik meg.

Vegyes hírek.

Utánzásra ajánlatik. A «Vereinigte Tabakzeitungen» c. német dohányszaklap egyik utóbbi számban, egy német szivarkereskedő kesereg ama nálunk

is, fájdalom, nagyon is érezhető anomálián, hogy a közönség «világos» szivart kíván. Az a helyes véleménye a cikkírónak, hogy a közönség azért kíván világos szivarokat, mert azt hiszi, hogy azok gyengébbek, mint a többiek. A cikkírónak az az orvosszere, hogy a dohánygyárosok lássák el erős dohánytöltelékkel a világos és gyöngével a sötét fedőlapu szivarokat. Ennek, nézete szerint az lesz a következménye, hogy a közönség nem fogja többé a vilgos szivarokat kérni, vagy legalább is nem fog oly szivósan ragaszkodni azokhoz. Teljesen egyetértünk az im kivonatban ösmertetett cikk eszmemenetével és aláírjuk annak a conclusióját is. Ily értelemben tehát ajánljuk a magy. kir. dohányjövedéknek is, hogy járjon el az említett módon, mert hisz tényleg fura dolog az, hogy az a közhit, hogy a világos gyenge, a sötét erős szivar — holott ez éppen nem áll.

Szürke szivarok. Németországban most a szürke fedőlapu szivarok igen keresettek, noha tudjuk, hogy még pár évvel ezelőtt valósággal aversióval viseltetett ellenök a német szivar fogyasztó közönség; sőt az a mese is járta, hogy e fedőlapok elégsékor kellemetlen szagot okoznak.

Egyiptomi szivarkák. Németországban is az a panaszuk a szivarkagyárosoknak, hogy az Egyiptomból való szivarkabehozatal nekik tetemes kárt okoz. Még azt megértjük, hogy Németországban oly nagy az egyiptomi szivarkák behozatala, de azt már sehogy sem vagyunk képesek felfogni, hogy mért istápolják oly lelkesen nálunk a behozatalt, sőt tovább megyünk: mért kereskedik az állam e szivarkákkal, mikor a mi dohány és különösen szivarkaiparunk oly magas nivón áll, hogy teljességgel feleslegessé teszi e behozatalt. Szép, igen szép az, hogy a szivarka fogyasztónak rendelkezésére bocsájtják mindazt, mit megkíván, no de az is csak szép dolog, ha az állam bevételei megnagyobbíttatnak, már pedig ez a helyzet allna elő, ha a magyar kir. dohányjövedék az egyiptomi szivarkák mellőzésével oly hazai gyártmányokat nyujtana, a fogyasztónak, melyek az egyiptomit teljesen pótolják.

Havannah szivarok. Az alanti számok mutatják mekkora kiterjedést vett a Havannah speciel kivittele. Az *Upman & Comp* cég hetenként 80,000, a *Behrens & Comp.* cég pedig, mely csak a legfinomabb fajok előállításával foglalkozik (1000 db. 60,000 márka), hetenként 300,000 darabot készít.

Cifuentes, Fernandez & Comp. pedig naponta 50,000 darabot állit elő stb. Ha meggondoljuk, hogy számos kisebb cég is állit elő szivarokat, elgondolhatjuk hogy mily horribilis összegek «mennek füstbe.»

A dohánytermés hazánkban. A tavalyi rossz termés után (évek óta ily gyenge nem volt) valószínű, hogy az egész készlet hazánkban fog elfogyasztatni és exportra nem igen marad, annál is inkább, mert az ez évi termés kilátásai még meg nem állapíthatók. Kára ez első sorban az országnak az exportnak, a dohányjövedéknek. A múlt év termésének minőség tekintetében is meglehetősen gyenge.

Az udvarias dohányjövédék. Egy szivarozó uriember levelet irt az osztrák dohányjövédéknek, melynek tartalma könnyen kombinálható, ha megírjuk, hogy a levélhez az osztrák dohányjövédék egy szivarterméke volt csatolva melléklet gyanánt, melyben egy spárga helyezkedett el nagy kényelemben. Azt a választ kapta az ipse, hogy a cs. k. dohányjövédék fene módon örvend annak, ha a fogyasztó közönség maga vigyáz a gyártmányokra és az anomáliákat legott feljelenti, hogy orvosoltathassanak. Kellemes meglepetésül egy kartonban egy igen szép Kuba szivar is kézbesítettett az udvarias dohányjövédék a feljelentőnek. Ez azóta mást se tesz, minthogy spárgát keres a szivarban.

Nicotinszegény szivarok. Ugy látszik, hogy az az eszme, hogy azoknak a szivarfogyasztóknak, kiknek a nicotin árt, nicotinszegény szivarok nyújtásának, eltemethető. Nincs t. i. sikere ez új ideának és így a dohányjövédék is eltekinthet tőle. A közönségnek az előitélete árt e szivarnak. Isten tudja, hogy lelkesedne a közönség a Rositasért, ha ez nem lenne nicotin«mentes». A Deliciast formája teszi közkedvelté.

Facon d' Espagne. Az e néven eddig kizárólag a fiumei gyár által előállított dohány, ezentúl Budapest, Ferencvárosban is előfog állittatni. Épügy a «Debrői».

Szivarkapapírok. Ugy értesülünk, hogy a pénzügyőrség alapos vizsgálat alá veszi legközelebb a szivarkahüvelyeket; t. i. az az anomália áll fenn, hogy némely gyáros által forgalomba hozott hüvely veszedelmesen hasonlít a különlegességi szivarkafokhoz. Ezt a «revisiót» azért tartjuk szükségesnek, mert a pénzügyőrök alig ösmerhetik a sok-sok különböző fajú szivarkát. Az lenne a helyes, ha a szivarkahüvely gyárosok köteleességévé tétetnék, hogy az általuk ujonnan forgalomba hozandó szivarkahüvelyeket a pénzügyi hatóságnak vagy a dohányjövédéknek mutassák be.

Egy sokszor visszatérő kérdésre, mely hozzánk intéztetik, kívánunk itt felelni. Az a kérdés, hogy egy dohánynagy-tőzsde engedély férjtől feleségre, vagy fordítva haláleset, vagy betegség esetén átírható-e? Nemmel felelünk e kérdésre. Ha p. o. egy nagyárus meghal, nevének semmiféle előjoga a nagyárudára nincsen. Ilyen esetben ép úgy pályázat irandó ki, mint bármely más esetben.

Ugyanez áll hástársak közt az esetre, ha az egyik fél munkaképtelen lett. Szülő és gyermek közt szintén ez áll. Pályázat kiírása el nem kerülhető ez esetek egyikében sem. Nem hiszszük, bár értesítenek róla, hogy van ez alól kivétel is. A minister szigoruan tartja magát a fennálló szabályokhoz és a szabály alól kivételeket nem statuálhat, hogy praecedent ne támaszson. A mi az ő felségéhez intézendő felség-folyamodványokat (u. n. kegyelmi kérvények) illeti, úgy tudjuk, hogy ily kérvénynek csak egyetlen egy eset-

ben volt sikere, akkor is egy magasrangu nyugalmazott tisztról volt szó. De itt is megvárták azt az időt, míg az addigi tulajdonosnő lemondott.

Azt ajánljuk tehát, hogy tessék minden ily esetben a pályázat kihirdetést megvárni és csak azután előadnia kérvényben ama különös okokat, melyek méltánylást érdemelnek és várhatnak.

Monopóliumok Bulgáriában. Szófiából jelentik: A szobranye ma harmadik olvasásban elfogadta az adótörvény megváltoztatását a só, gyújtó és szivarkapapír egyedáruságának behozatalával. Ezek az egyedáruságok csak kezdetét teszik az újabb monopóliumok létesítésének, így később a dohányt és a kőolajat is egyedáruság tárgyává akarják tenni. Bár a pénzügyminiszter arról biztosít, hogy az egyedáruságnak csakis az a céljuk, hogy az államjövédelmeket állandósítsák, a monopóliumok behozatalát a lakosság széles rétegeiben élesen elítélik.

A japán dohány-monopólium igazgatójának köszönete. A magyar királyi dohányjövédék középponti igazgatósága e napokban Tokióból az ottani dohányegyedáruság igazgatójától igen hízegő levelet kapott figyelemre valló küldemény kíséretében. Az igazgató a múlt évben hosszabb ideig tartózkodott Magyarországon a magyar dohányjövédék berendezésének tanulmányozása céljából; visszatérve Japánországba, ott a monopóliumot kiterjesztették a dohányra. A körünkben időzött japánországi igazgató most három láda szivarkát küldött, kérve a kollégákat, hogy ezt a küldeményt a japán dohányegyedáruság bevezetésének s az e téren már is elért sikereknek emlékére fogadják el; a levélben ezenkívül őszinte köszönetét fejezi ki ama nagybecsű utbaigazításokért, a melyekben Magyarországon része volt, s a melyeknek első sorban véli köszönhetni a Japánországban elért rendkívüli sikereket.

Az új tizkoronás bankjegyek kibocsátása. A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminister rendeletét az új tizkoronás bankjegyek kibocsátására vonatkozólag. A rendelet értelmében a jelenleg forgalomban lévő 1900. évi márczius hó 31-ről keletkezett 31-ről 10 koronára szóló bankjegyeket az Osztrák-Magyar Bank alapszabályai (1899. évi XXXVII. t.-cz.) 89. cikkének megfelelőleg megállapított határozmányok szerint behívja és bevonja és 1905. évi február hó 25-én megkezdzi az 1904. évi január hó 2-áról keltezett 10 koronáról szóló bankjegyek kiadását. A 10 koronára szóló bankjegyek kibocsátása 160 millikorona összegre van korlátolva. A jelenleg forgalomban lévő 1900. évi márczius hó 31-éről keletkezett, 10 koronára szóló bankjegyek az Osztrák-Magyar Bank fő- és fiókintézeteinél 1907. évi február hó 28-áig fizetéképp vagy átváltás végett beszolgáltatandók, úgy hogy e bankjegyek bevonásának utolsó határideje 1907. évi február hó 28-án lejár.

A 10 koronára szóló jegyeknek rétalakja 135 milliméter széles és 80 milliméter magas, mindkét oldalukon vízjegy nélküli papíron vannak nyomtatva,

az egyik oldalon magyar a másikon német szöveggel. A tulajdonképpeni 125 milliméter széles és 70 milliméter magas violaszínű jegykép két, egyenes vonalon összetaláló részből áll. A baloldali rész derékszögű guilloche-keretben a német oldalon fent a közepén a stilizált ausztriai császári sas mutatja; ez alatt van a szövegírás alatt a közepén guilloche-rozetta van amelyet jobbról és balról a jegynek nyolcz különböző nemzeti nyelven feltüntetett névérték-megjelölése, t. i. tíz korona határol.

A magyar oldalon az ausztriai császári sas helyén a magyar szent korona országainak cimere, a rozetta két oldalán pedig különböző nyelvű értékmegjelölés helyett csak egy ilyen van magyar nyelven e szavakkal: »Tíz Korona«.

A jobboldali rész, melyet fehér vonalakkal guillocheozott, derékszögű, egyenesvonalú, keskeny kis keret határol, a két felső sarok mindegyikében kör alakú pajzsot tartalmaz, melyben e szám »10« sötét alapon világosan tűnik elő. E két pajzsot szalag köti össze, amely szintén fehérén, sötét alapon, a magyar oldalon e szavakat: »Tíz korona«, a német oldalon pedig e szavakat: »Zehn kronen« mutatja. A keret közepén kör alakú kivágásban eszményi gyermekfej van, melyet felül, jobbról és balról, szintugy alant a közepén egy-egy guilloche-rozetta környez; az utóbbiak lépcsőzetesen árnyékolt guillochemezőkben vannak elhelyezve.

Az alsó középrozetta és az övező keret között lemez fekszik, melyen fehér írással sötét alapon úgy a magyar, mint a német oldalon e büntetési határozat áll: »A bankjegyek utánzása a törvény szerint büntetik«, illetőleg »Die Nachmachung der Banknoten wird gesetzlich bestraft.« A tarka alapnyomás dombormű módjára vésett mezőt képez, mely felváltva négyzetes diszitményből és a 10 számból áll. E mező az íráslemez közepén nagy »10«-essel van ellátva és ott tisztán vöröszínű. A jegy német oldalán a sorozat, a magyar oldalon ellenben a szám van zöld színnel nyomtatva és pedig jobb- és balfelől az illető országos czimerektől. A jegyszöveg a bank cégjegyzésével a jegy magyar szövegű írásmezőjében ekként hangzik: »Az Osztrák-Magyar Bank e bankjegyért bárki kívánságára azonnal fizet bécsi és budapesti főintézetinél tíz korona törvényes ércpénzt. Bécs, 1904. január 2-án. Osztrák Magyar Bank. Bilinski kormányzó. Schreiber főtancsós. Pranger vezértitkár.« A német szövegű oldalon ugyanezen felírás áll német nyelven.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük azon előfizetőinket; kiknek előfizetése a múlt számmal lejárt, hogy az 5 Korona félévi avagy 10 korona egész évi előfizetési díjat postafordultával küldjék be, hogy a lap küldésében akadály fel ne merüljön.

A «Dohányárusok Közlönye»
kiadóhivatala.
Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

A közönség köréből.

Tisztelt Szerkesztőség!

A «Dohányárusok Közlönye» utolsó számában olvastam, hogy azok a dohányárusok, kik a szivarkapapirgyárosok reklámjait üzleteikben kifüggesztik, azért díjat követelhetnek az illető cégektől. Én ezért egy ily céghez fordultam, ott azonban kérésem teljesítését kereken megtagadták. Természetesen rögtön eltávolítottam az összes hirdetéseit és plakátjait. Azt kérdem azonban Öntől, mért türik meg ezeket a plakátokat a dohánynagyárudákban? Mért osztogatnak ott papirokat az illető gyárosok reklámjaival ellátva? Nem lenne helyesebb, ha a papirgyárosoknak való reklámcsinálás helyett a dohánynagyárudákban inkább a dohányjövődék érdekében tennék ezt? Utóvégre is a dohányjövődéknek százszor több joga lenne ehhez, mint a szivarkapapirgyárosoknak, kikhez nekünk semmi közünk, kik ez értök teljesített szolgáltatokat meg sem fizetik. Ha dohánykisárusok fáradtsága meg nem fizettetik, akkor félre a plakátokkal, el a hirdetésekkel — pár rongyos fillér bevételeért nem kinlódniuk. Ha a kisárusok megtudnának egyezni az általuk eladandó gyártmányokban és nem a gyáros, illetve nagykereskedő diktálna, akkor oly szép jövedelemre tehetnének szert, hogy megélhetnének belőle becsületesen.

Tisztelettel

St. J. dohányárusnő.

*

Tökéletesen igaza van. Mi minden eszközzel arra törekszünk majd, hogy ez ingyenes reklám megszűnjék. A mi pártunkon áll e tekintetben majdnem valamennyi fővárosi kisárus. A mi a dohánynagyárusokat illeti, azt hiszszük, szükségtelen őket arra figyelmeztetni, hogy hagyják abba e reklámcsinálást. Ők egész biztosan abbahagyják!

A szerkesztőség.

Egy megelégedett dohánynagyárus. A jó ember egy kis vidéki városka nagyárusa és Budapestre megérkezve, jár az utcán és találkozik egy kártyásával.

1. Tagja ön a Szövetségnek? — kérdi a budapesti
2. »Nem uram« szól a kérdezett »én teljesen meg vagyok elégedve jövedelemmel, a ládák engem nem izgatnak és semmi kívánságom nincs.«

Ha ez így van, úgy e megelégedett nagyárus nem a Szövetségbe, hanem a muzeumba való, a hol mint nagy csodát isszonyuan meg fogják bámulni. Mi ezen egyáltalán nem csodálkozunk, mert mi tudjuk, hogy ez az ur évekkkel ezelőtt nagy protekcióval, egy akkoriban hatalmas ur közbenjárásával igen nagy százalék provizióval kapta meg nagyárudáját. De ez, tisztelt ur, megváltozhatik. Bizony. Vagy nem?

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS.)

INHALT: Die Organisation des Tabak Kleinverschleisses. Vermischte Nachrichten.

Die Organisation des Tabak Kleinverschleisses.

Soll der Detailhandel mit den von den k. u. Tabak-Regie erzeugten Tabakprodukten ein separater Beruf werden, oder soll er das bleiben, was er zum grossen Theile noch heute ist, ein Nebenartikel wie all jene Waaren, die in den Geschäftsläden zum Verkaufe aufliegen?

Diese Frage beschäftigt seit Langem schon, nicht nur uns, sondern auch die administrative Leitung der k. u. Tabak-Regie.

Es unterliegt keinem Zweifel, dass der Detailhandel mit Tabak, Zigarren, und Zigaretten im Werthe von Hundert Millionen Kronen nicht nebensächlich betrieben werden kann, im Gegentheil, dass er gefördert und zur hohen Blüthe gebracht zu werden verdient. Gibt es doch nicht gar so viele Consum Artikel überhaupt, deren Consum eine solch bedeutende wäre, wie die der Tabakprodukte.

Der Umstand, dass wir es dabei, wie gesagt mit einen solchen Massenartikel zu thun haben, wird aus dem Grunde übersehen, weil man allgemein annimmt, dass ja das Tabak Monopol bei uns eingeführt ist, und dass dieses auch den Handel bis in die kleinsten Details besorgt.

Indess sind wir nicht in der Lage dies ohne Weiteres zugeben zu können. Der Detailhandel mit den vom Staate erzeugten Tabakfabrikaten besteht wohl, allein er wird keineswegs als ein solcher regelrecht aufgefasst. Wir haben sogenannte „Tabak-Trafiken“ deren Bestehen keineswegs von der Nothwendigkeit, sondern vielmehr von Umständen, Humanismus und Protektionen abhängig ist. Wir vermissen ganz und gar jenes Bestreben des Fabrikanten, für seine Artikel eine aus-

giebige Reclame eben durch seine Verkaufsstellen, zu machen, Andererseits wird auch von Seite dieser Verkäufer der eigentliche Zweck nicht gehörig ausgenützt. Es kommt dabei nicht in Frage ob der Verkäufer Kapitalien besitzt oder nicht, ob sein Verkaufsladen sich für das Geschäft eignet oder nicht; er müsste eben in erster Reihe sorgen dafür, dass Beides vorhanden sei und wenn eines davon mangelt, dann dürfte er das Geschäft eben nicht errichten:

Leider sind die Begriffe hierüber bei uns, nicht minder auch in Oesterreich derart verworren, dass wir riskiren wegen unserer Ansichten verlacht zu werden. Bei uns wie in Oesterreich wird nämlich schon von vorneherein dem Gewinn des Geschäftes eine Gränze gezogen. Da heisst es, das Geschäft welches Du errichdest dürfte Dir so und soviel Nutzen abwerfen. Ein „Mehr“ giebt es nicht, wohl aber ein „Weniger“. Absurd erscheint auch die Praxis, wonach man den Kleinverschleisser nicht mehr verdienen lässt, als eine vorher fixirte Summe; ergibt sich ein viel höherer Betrag, wird sofort in der Nähe des Betreffenden eine neue Verschleisstelle errichtet. Wie kann sich solcher Art der Detailhandel entwickeln? Wer wird so dumm sein und in sein Geschäft grössere Kapitalien investiren? Und endlich, wer wird sich diesem Handel berufsmässig widmen?

Und all das sind grosse, bedeutende Nachtheile, die eine rapide überraschende Erhöhung der Einnahmen durch das Tabak Monopol verhindern. Der Detailhandel muss nach allen Regeln der geschäftlichen Künste, Kniffe und Vortheile betrieben, er muss erlernt werden, soll er der Sache wesentlich nützen. In der Hauptstadt natürlich sind die Mängel, welche dem Detailhandel anhaften, nicht so sichtbar wie auf dem flachen Lande, aber

auch hier finden wir zwei Drittheile der Kleinverschleisser, welche diesen Anforderungen nicht entsprechen.

Es wäre nicht unnütz, wenn das k. u. Finanz Ministerium den Detailhandel mit den Tabakfabrikaten, wie er im Auslande gepflogen wird, studiren liesse, wobei jene Staaten berücksichtigt werden müssten, wo das Tabak Monopol bereits eingeführt ist und eine alte lange Praxis zur Richtschnur dienen könnte. Denn am Ende sprechen ja alle Anzeichen dafür, dass es bald keinen einzigen Staat ohne Tabak-Monopol geben wird und das staatliche Einkomen muss an denselben, in Hinsicht seiner Höhe, von der Geschicklichkeit abhängen wird, es zu betreiben. Unser verhältnissmässig noch junges Tabak-Monopol weist einen Fortschritt auf, der staunenswerth ist und der auf industriellen Gebiete Grossartiges leistet. In der von uns hier ausgeführten Weise jedoch, ist absolute nichts geschehen, was zum Vortheile des Verschleisses dienen könnte. Die Section für Verschleisswesen müsste unseres Erachtens nach in der von uns hier angedeuteten Weise vorgehen, sonst nützen uns die besten Absichten der k. u. Tabak-Regie nichts, das Tabak-Monopol in die Reihe erster industrieller Schöpfungen zu bringen.

Vermischte Nachrichten.

Facon d'Espange. Der unter den Namen Facon d'Espange bekannte feinste gelbe Schnupftabak, welcher bisher die Fiumaner Fabrik erzeugt hat, wird von nun an von der Budapest Franzstädter Fabrik geliefert werden, ebenso auch der *Debrói* Schnupftabak

Zigaretten Papiere. Wie wir vernehmen soll abermals eine Revision der Zigarettenpapier Hülsen von Seite der Finanzwache vorgenommen werden, weil viele Fabrikate solche Hülsen in den Verkehr bringen, welche jenen Hülsen gleichen, welche zu den Spezialitäten Zigaretten verwendet werden. Wir finden diese »Revisionen« für sehr überflüssig, aus dem einfachen Grunde, weil die Finanz Organe unmöglich die vielen Sorten Zigaretten der Tabak-Regie kennen. Es wäre viel einfacher, wenn die Fabrikanten die hier ein Fabrikat einführen dazu verhalten wären, jede zum Verkauf gelangende Sorte der Finanz Behörde, oder aber der Tabak-Regie vorzulegen.

Eine oft vorkommende Frage, welche an uns gerichtet wird, veranlasst uns darüber an dieser

Stelle zu sprechen. Es handelt sich darum, ob die Licenc einer Grosstrafik vom Mann auf dessen Frau, oder umgekehrt, in Krankheits oder Todesfällen, übertragen werden kann. Wir antworten darauf mit Nein, Wenn zum Beispiel der Besitzer einer Grosstrafik stirbt, so hat dessen Gattin keinerlei Vorrecht, die Licenz auf ihren Namen zu verlangen. In solchen Fällen muss ebenso der Konkurs ausgeschrieben werden, wie bei jeder anderen freigewordenen Grosstrafik.

Ganz in derselben Weise verhält es sich unter Eheleuten wo der eine Theil arbeitsunähig geworden ist, wie auch zwischen Ältern und Kindern. Eine Ausschreibung der Verschleissstelle ist dabei niemals zu vermeiden.

Dass hie und da ein Ausnahmefall vorkommen soll, wie man uns berichtet, glauben wir nicht.

Der Minister hält sich strenge an die bestehenden Vorschriften und kann Ausnahmen nicht gestatten um keine Präzedenzfälle zu schaffen. Was die sogenannten Gnadengesuche anbelangt, die an Sr. Majestät gerichtet werden, hat unseres Wissens nach, bisher ein einziges Erfolg gehabt und das betraf einen hohen Militär im Ruhestande. Aber selbst bei dieser Grosstrafik wurde erst abgewartet, bis die frühere Besitzerin abgedankt hatte.

Wir rathen daher Allen, die sich in ähnlicher Lage befinden, die Ausschreibung abzuwarten und nachher erst jene besondere Gründe geltend zu machen welche das Gesuch unterstützen sollen.

Graue Cigarren. In Deutschland wird seit längerer Zeit dem grauen Deckblatt bei der Cigarre der Vorzug gegeben, was umso merkwürdiger ist, als noch vor Jahren diese Farbe streng gemieden wurde. Ja, es heist sogar, dass die grauen Deckblätter einen üblen geruch im Verbrennen aufweisen. Modethorheit!

Zur Nachahmung empfohlen. In dem Fachblatte »*Vereinigte Tabak Zeitungen*« bespricht ein Zigarrenhändler die Kalamität, wie sie auch bei uns herrscht und welche darin besteht, dass die Kunden zumeist helle Zigarren verlangen. Der Einsender des Artikels meint ganz richtig, dass die Kunden bloß deshalb die hellen Cigarren den dunkeln vorziehen weil sie des Glaubens sind, dass die hellen leichter und die dunkeln schwerer wären. Nachdem nun so viele helle Deckblätter nicht zu beschaffen sind, meint der Artikelschreiber, dass die Fabrikanten die hellen Zigarren mit starken Tabakeinlage und die dunkeln mit leichter versehen sollen, wodurch sehr bald die Nachfrage nach hellen Cigarren aufhören oder zumindest viel geringer wäre.

Wir schliessen uns dieser Ansicht vollständig an, und empfehlen auch unserer Tabak-Regie zu diesem Mittel umsoeher zu greifen, als es ja überhaupt nicht eingesehen werden kann, warum die hellen Cigarren leichter und die dunkeln stärker sein sollen, was ja auch übrigens gar nicht der Fall ist.

Egyptische Zigaretten. Auch in Deutschland wird von Seite der Fabrikanten Klage darüber geführt, dass die Einfuhr der Egyptischen Cigaretten ihnen grossen Schaden verursachen. Können sich die Deutschen in dieser Beziehung nicht helfen, so sehen wir es nicht ein, dass in einem Staate wie der Unsere, wo das Tabak-Monopol existirt und wo die Cigaretten-Fabrikation auf sehr hoher Stufe steht, die Einfuhr der Egyptischen Zigaretten sogar dadurch unterstützt wird, dass die Tabak-Regie sie selber verkauft. Es ist ja recht schön, wenn die Loyalität so weit geht, dass man dem Raucher all das, was er wünscht bietet, allein minder schön ist es, wenn man das schöne Geld welches dafür vereinnahmt wird, nach dem Auslande gehen lässt und nicht auf Mittel sinnt, dem Consumenten der »Egyptischen« ein gleiches Fabrikat inländer Provinienz zu bieten, was gans gut möglich wäre.

Havannah Cigarren. Welchen Umfang die Cigarren-Fabrikation der Havannah, speziel zu Exportzwecken bereits erlangt hat, lässt sich an folgenden Ziffern schliessen. Die Firma *Upmann & Comp.* erzeugt wöchentlich 800,000. *Behrens Comp.*, welche blos die feinsten Sorten bis zum Preise von 6000 Mark pro 1000 Stück erzeugt 300,000 Stück. *Cifuentes, Fernandes & Comp.* täglich 50,000 Stück u. s. w. Wenn man bedenkt, das es auch eine grosse Masse kleinerer Fabrikanten gibt, die alle für den Export arbeiten, lässt sich ermessen, welch fabelhafte Summen in Rauch aufgeher.

Die Tabakernte in Ungarn, welche voriges Jahr so schlecht ausfiel, wie schon seit vielen Jahren nicht, dürfte zur Folge haben, dass die wenigen Vor-

räthe wälche noch vorhanden sind, im Inlande Verwendung finden werden, zumal sich natürlich auch nicht prognosticiren lässt, ob die Ernte des Jahres 1905. besser ausfallen wird. Natürlich ist das schlechte Ergebniss in erster Reihe ein Schaden für das Land selbst, für den Export, nicht minder aber auch für die Tabak-Regie, die keinen Regress findet. Auch qualitativ lässt die vorjährige Tabak Ernte sehr vieles zu wünschen übrig.

Die höfliche Tabak-Regie. An die k. k. Österr. Tabak-Regie gelangte die Zuschrift eines Rauchers, worin derselbe sich beklagt, dass in der Cigarre welche er dem Schreiben beilegte ein Stück Spagat mitgewickelt worden sei. Die k. k. Tabak-Regie antwortete dem Einsender, dass diess in der That ein grobes Vergehen der Fabrikationsstelle sei und das es ihr stets erwünscht sei, wenn das Publikum in solchen Fällen die Anzeige erstatten würde. Diesem Antwortschreiben der Tabak-Regie lag in einem Karton eine sehr schöne Kuba Cigarre bei.

Nicotinarme Zigarren. Es scheint dass die Idee den Rauchern welchen das Nikotin schadet eine passende Cigarre zu bieten keinen besonderen Erfolg aufzuweisen hat und auch keine Förderung von Seite der Tabak-Regie verdient. Das Publikum kommt eben der Cigarre schon mit einem Vorurtheil entgegen. Wer weiss, wie gut die Rositas den Rauchern schmecken würde, wenn es nicht bekannt wäre, dass sie, wie angenommen wird, kein Nikotin enthält. Was die *Delicias* betrifft, so verkauft sie sich durch ihre besonders schöne elegante Form von selbst.

Telefon 51-02.

Löblovitz Zsigmond

papir és könyvkereskedése

könyvnyomda

könyvkötészet

Budapest, VII. Csömöri-ut 40,

A legjobb gyúfa a legolcsóbb!!

Kétségtelenül ilyen a következő, mindenütt jól ismert fajta:

Biztonsági gyújtó:

Honvédszobor gyújtó
Millenium
Népgyufa
Buzbrothers (svédgyufa
karddal)

Krokodil gyufa
Eiffel torony gyufa
Telegráf

Szalony gyújtó:

Millenium gyújtó
Népgyufa
Germán gyufa
Krokodil
Pearlmatches.

Ezen fajok, kitűnő minőségüknél fogva, több világkiállításon nyertek díjakat, legutóbb Párisban 1900-ban, Grand Prix-t és arany érmet. (Pojatzi cég.)

Raktárak Budapesten:

DARVAS S. ÉS TÁRSA

V., Hold-utca 9.

LOTTER ÁGOST

VI., Kemnitzer-utca 10.

Feltűnő újdonság.

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a
dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat

legjobb valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Sas-utca 29. szám.